

6 7 i, 8



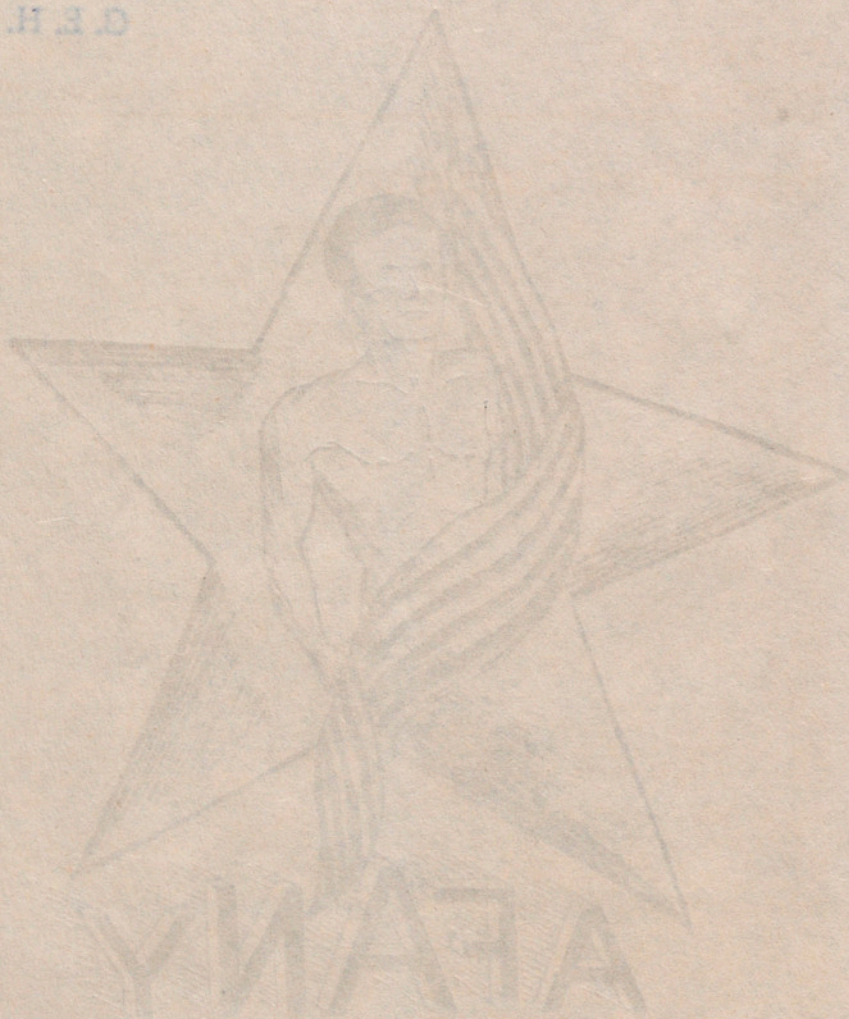
G. E. H. I.



AVDA. LUIS M. CAMPOS 1331 B.
BUENOS AIRES



A.F.A.



FULL del Grup "JOVENTUT CATALANA"

PASCO 58
BUENOS AIRES

ANY II Núm. 6
2on. Trimestre 1954

República Catalana

Avui 14 d'abril, després de vint-i-tres anys de la proclamació de la República Catalana pel nostre volgut Francese Macià, he vingut a parlar amb rels companys del G. J. C. que senten els inquietuds dels fracassos passats i presents de Catalunya i saben bé que la inferioritat de la nostra Pàtria com a Nació dominada prevé de la manca de caràcter del nostre poble, que no té la força moral necessària per deslliurar Catalunya, per no haver assolit aquella perfecció social i aquell sentit cívic que donen fortitud i confiança.

Procurarem recordar els fets que precediren i seguiren aquell gran esdeveniment històric perquè són tot una lliçó per el nostre comportament d'avui i per l'acció en un futur immediat.

Diu Ventura Gasol:

Fou una Pàtria. Va morir tan bella,
que mai ningú no la gosa enterrar.
Damunt de cada tomba un raig d'es-
[trella,
sota de cada estrella un català.

Barcelona Onze de setembre del 1714. Amb la ciutat comtal cau l'últim reducte de la Nació Catalana. Catalunya ocupada per Castella comença tot seguit la desnacionalització. Havíem estat traïcionats, no havia estat respectat el pacte d'unió dels estats Català-Aragonès i Castellà fet pels reis mal anomenats els Catòlics.

Passen més o menys dos segles d'esclavatge i humiliació i oprovi, però no poden matar l'ànima catalana; aqueixa comença a renèixer i despertar-se.

Segueix el poeta:

Tant a la vora de la mar dormia
aquella son tant dolça de la mort,
que les sirenes dia i nit oïa
com li anaven desvetllant el cor.

Catalunya 25 de novembre del 1905. El coronel Francese Macià en un gest de dignitat catalana contra l'assalt vandàlic del setmanari "Cu-Cut" i del diari "La Veu de Catalunya", es posa incondicionalment al servei de la Pàtria ofesa i comença la tasca patriòtica per la independència de Catalunya; fins aleshores el reneixement havia estat cultural, però ja començava l'acció petita però decidida i clara. L'any 1919 es formava la primera agrupació política de caire separatista Federació Democràtica Nacionalista, Partit del qual va neixer l'organització Nacional completament apolítica ESTAT CATALÀ. El cap d'aquest moviment alliberador Nacional hi havia en Francese Macià, aquell coronel d'enginyers que se sentia rebel contra l'opressió centralista espanyola.

Segueix Gasol:

Un dia es feu una claror d'albada
i del fons de la tomba més glaçada
fremí una veu novella al cant dels
[cants.

Barcelona Onze de setembre del 1923. La ànima Nacional Catalana magníficament exteriorçada en rememorar la data històrica, va rebre aquell dia l'incentiu de la sang. Les forces espanyoles d'ocupació es llençaren damunt la multitud indefensa de Catalunya al peu de l'estàtua al Conseller en Cap Rafael Casanova, i, sense respectar edats ni sexes, sablejaren homes i dones, infants i vells.

¡Quin efecte devia fer la Ronda de Sant Pere estesa de víctimes i tacada de sang innocent, sang catalana!

Dos dies després Primo de Rivera, d'acord amb el Borbó maleït, últim descendent de Felip Vè. instaurava la dictadura que durà vuit anys.

La represió fou terrible. Les presons s'ompliren de patriotes catalans. Altres, a l'exili, a buscar la llibertat que l'opresor els negava a llur pròpia terra. Vandejats els costums i perseguit l'idioma. Catalunya esclavitzada. Francese Macià marxava a l'exili.

I acaba Ventura Gasol:

Foc nou, baixa del cel i torna a
[prende!

Ja ha sonat l'hora d'esventar la
[cendra,

Oh! Pàtria de les tombes
[flamejants!

Prats de Molló prop de la frontera de la Catalunya estricta. Des de l'exili Francese Macià i un grup de Catalans residents a França, ajudats pels d'arreu del món, i molt especialment pels d'Amèrica, planegen un cop de mà contra els enemics de Catalunya. Tot junts fan un esforç màxim i aconsegueixen que es realitzi l'expedició comendada per Macià. L'intent, però, no reïx i els principals organitzadors són empresonats a França sotmesos a procés i desterrats després a Bèlgica; el problema de Catalunya, però pren estat internacional. Tothom s'assabenta de l'afer i tothom sap que l'estat espanyol té un problema de llibertat per resoldre i que Catalunya es un poble amb fesonomia pròpia, ben diferent d'Espanya i que no es resigna a suportar un règim imposat per un estat dominador.

Caigut en desgràcia Primo de Rivera, la dictadura que el succeïx és mes feble i s'inicia el període de voler retornar a la normalitat constitucional a la península, com si res no hagués passat. Els nous governs fan els ulls grossos i comencen d'entrar a Catalunya els que en foren exilats. Macià es trobava a l'estranger, però, les amnisties polítiques que donava l'opresor no comptaven per a ell. El temps apressava! Impacient i decidit es presenta un bon dia a Barcelona; el govern de Madrid, no atrevint-se empresonar-lo per la reacció que po-

dia el poble, al lliura de nou a la policia francesa. Un mes i mg abans de les eleccions, Macià retorna de nou a la Pàtria i es rebut triomfalment pel poble català. L'Avi no perd temps; l'hora és propícia. Va a cercar aquells homes als quals conceptua d'integritat ideològica. Els proposa d'anar junts a la lluita cívica i es conforma en cedir-los la majoria. El seu projecte es refusat, convençuts aquells homes i la seva organització, "Acció Catalana", que el poble de Catalunya estava per a ells. S'acosta Macià a altres Grups polítics no tant sensibles a la catalanitat, però sí revolucionaris, i hi troba el que cercava.

Falten pocs dies per al dotze d'abril, data de les eleccions. S'improvisa el P. E. R. C. i amb ell Macià obté un triomf mai no igualat, i per tant la majoria absoluta en el consistori. Acció Catalana, en canvi, no treu ni un sol regidor.

Arreu de la península també triomfen els republicans. El moment és indicat: Francese Macià creu arribada l'hora de complir la paraula donada: l'alliberament de Catalunya. El volten homes revolucionaris provats, però de poca formació catalanista; es posen tots d'acord. Es convingut donar un cop de gràcia l'endemà, dia 14. Lluís Companys és un dels conjurats que té més presa i, arribat el dia, avança l'hora convinguda i s'adreça a l'ajuntament seguit d'uns quants amics i a dos quarts de dues de la tarda surt al balcó a hissar la bandera republicana. La república és proclamada. Es el primer lloc de la península; mitja hora després arriba Macià, reuneix a tots els companys que el volten i els fa acceptar l'acord d'anar a proclamar la República Catalana. Això es fa a un quard de tres des del balcó de la Generalitat... i cinc hores més tarde comencen les proclamacions en altres llocs de la península.

Deia Macià a Prats de Molló: Per la implantació de la R. C. Independent. Via fora, catalans!

Deia l'Avi des del balcó de la Generalitat, el dia 14 d'abril del 1931: "En nom del poble de Catalunya proclamo l'Estat Català, que amb tota

cordialitat procurarem integrar la Federació de Repúbliques Ibèriques. Queda des d'aquest moment format el Govern de la R. Catalana que es reunirà al palau de la Generalitat".

I molts anys enrera havia dit a l'Havana, en el dictamen acompanyatori de la ponència de Constitució: "Que l'estatut format pel consell de la Mancomunitat de Catalunya i aprovat per la magna assemblea de diputats a Corts i Senadors, havia estat formulat amb tanta covardia i incloïa tal mesquinesa d'atribucions autonòmiques per a Catalunya, que mereixia una formidable protesta en contra".

Ara bé, si en aquestes tres ocasions Macià demostrava el seu esperit catalanesc a prova i clarament definit. Per què després de tres dies deixava desfer aquella conquesta de R. Catalana per a solament acceptar un govern de la Generalitat?

S'ha de tenir en compte que, en aquells moments, la R. Espanyola anava consolidant-se, i a Madrid miraven de reüll l'establiment de la R. Catalana, encara que formes part d'una pretesa R. Federal. El dia 17 d'abril, 3 dies després uns ministres espanyols (dos d'ells catalans de naixença) amb el pacte de San Sebastià per arma, obliguen a Macià d'atendre's-hi i pactaren l'acord que, com us deia abans, convertia la R. Catalana en Govern de la Generalitat: els espanyols l'hi otorgaven, en canvi, l'estatut d'autonomia que els catalans havien de donar en referèndum.

¿Qué deien el poble, els partits polítics i la premsa d'aquells dies? Rovira i Virgili, en nom d'Acció Catalana, deia... "que comprenia les grans dificultats pràctiques d'aquella hora, sobre tot per l'enllaç de les dues organitzacions catalana i espanyola, i que totes aquelles adaptacions que la força de la realitat imposava, tenien per endavant l'aprobació del seu partit, perquè es feia càrrec que una aplicació massa rígida d'alguns principis ara fóra contraproductiu".

Els de la Lliga deien: "...El nostre programa és d'aconseguir els drets de Catalunya dins de l'Estat

Espanyol; per tant, avui que tenim a Espanya la República, amb tota cordialitat damanem una entesa amb els elements que la constitueixen.

I tota la premsa, en general, també traduïa aquest estat d'esperit.

Benvolguts companys, ni una sola veu s'alçà en favor del manteniment estricta de la R. Catalana; ja no diem a favor de la Independència total, però, Macià digué al poble, pocs moments després d'haver-la proclamada: "...Ací la tens feste'n digna. Et toca a tu, ara, poble català, de defensar-la i de consolidar-la amb la vida si calgués".

Heus ací allò que ha estat motiu de discrepància i allò que, després d'aquells dies de responsabilitats per a tots, tothom ha tractat d'explicar-se.

Ara voldria parlar-vos un xic del present i mirant també el futur immediat. Què cal fer tenint l'experiència del que passà a casa nostra abans i després del 14 d'abril?

Ier., com queda vist per les coses viscudes, cal no pactar amb els espanyols si no es d'igual a igual; amb altres paraules, si no és amb el reconeixement per part d'ells de la independència absoluta de Catalunya. Ells res no ens han de donar, perquè ben nostre és.

Com diu Guimerà:

Caiguts avui i en mig de runes;
Demà el peu ferm i enlaire els

[cors

sense captar d'enllloc engrunes
sense lligams de ferro ni de flors.

Per tant, cal retornar a refer les coses. Purificar l'ambient tan mateix massa carregat, educar tots els catalans nacionalment i, per damunt de partits i personalismes, ajuntar-nos tots. Això es precisament el que ha cercat la C. N. Catalana celebrada a Mèxic i d'on ha sortit el Consell Nacional Català, no un partit polític més, sinó un organisme que agrupa tots els catalans nacionals. No hem de voler saber res amb els catalans trifacics que eren diputats a les Corts constituents, consellers municipals i consellers de la Generalitat. Actuació patriòtica és el que cal fer, Joven-tut Catalana; no política de partit.

Enric Martí i Muntaner

Quasi simultàniament amb l'arribada d'una lletra d'un familiar i la revista RESSORGIMENT, m'han posat en coneixement de la nova que m'ha sobtat i treballat: "Ha mort Enric Martí i Muntaner". He rellegit diverses vegades tant la carta com la Revista, ja que no podia enformar-me que allò fos cert.

Immediatament desfilaren en forma quasi vertiginosa pel meu pensament una corrua de records que sintetitzen quasi vint anys d'amistat amb el prestigiós poeta desaparegut.

Eren els primers dies del desembre del 1934, quan vàreig ésser cridat en qualitat de component de l'Esbart Infantil de l'antic i gloriós Casal Català, que dirigia un altre malaganyat amic: en Ramon Mas i Ferratges, per tal d'estudiar uns fragments del poema gautxesc "Martín Fierro", en la seva versió catalana, encara inédita, deguda al talent de Martí i Muntaner.

Aquells versos foren donats a conèixer públicament i per primera vegada en el transcurs de la "Festa del Ventall" que la Comisió d'Auxili per Catalunya havia organitzat per al 20 de desembre del 1934, i que, a benefici de les víctimes catalanes dels fets del 6 d'octubre, tindria lloc al Teatre Astral de la ciutat de Buenos Aires.

Ésser nosaltres, ésser catalans.

Aquest és el crit de la Joventut enfront dels partits que han festejat i festegen amb l'Estat que detenta la nostra sobirania.

Acabaré amb les paraules d'Angel Guimerà de l'Himne a Catalunya:

...Que no ets pas morta, Ets ador-
[mida.

Amb ta bandera els vents remou,
sigui tothom a l'embranchida,
i cauran els castells quant diguis:

[Prou!

Text de la conferència donada pel Secretari General del "Grup Joventut Catalana" el company J. Ricard Codina, amb motiu d'un nou aniversari del 14 d'abril del 1931.

Em va correspondre, doncs, l'honor de recitar en la llengua dels meus pares, els versos que traspuen el crit de rebel·lió davant la persecució i la injustícia d'un gautxo de la pampa argentina, d'un compatriota meu, del "Martín Fierro", per primera vegada i públicament.

Han passat vora vint anys i encara resta gravat en el meu record aquell instant d'emoció. Uns dies després en el Casal, llavors al carrer de Rivadavia, vaig, conèixer Martí i Muntaner, qui, com a prova d'agraïment pel meu desenvolupament en recitar els seus versos, em besà una galta i em prometé portar-me un cavall de la pampa, "si a casa tenia lloc per a guardar-lo"; lamentablement aquest lloc no hi era, i el cavall no pogué venir.

Gairebé simultàniament vaig conèixer el poema de José Hernández en la seva versió original, a l'escola primària, i els fragments de la traducció catalana de Martí i Muntaner. Des d'aquell instant ja no es separà mai més de mí la figura de "Martín Fierro" i la de Martí i Muntaner. Aquest va semblar-me en conèixer-lo, un català-indi.

Des de llavors sempre més vaig sentir una gran simpatia per Martí i Muntaner, la qual anà creixent a mesura que, amb els anys, vaig anar copsant més profundament el mèrit de la seva obra de traductor del poema màxim de la poesia gautxesca.

I aquesta simpatia es transformà en admiració, en identificar-me cada vegada més amb el seu ideal de llibertat i justícia per a la seva pàtria, Catalunya.

Recordo l'emoció amb que vaig rebre un dels primers exemplars de l'Edició Catalana del "Martín Fierro", dedicat pel traductor. Recordo com fins que RESSORGIMENT m'informà la seva mort, cercava jo en cada número d'aquesta i altres publicacions catalanes, els versos de Martí i Muntaner vibrants, sincers, plens d'enyorança i emoció, imbuïts d'un esperit de rebeldia contra els opressors de Catalunya, i d'un clam de protesta

contra els que per raons distintes fan als enemics de la pàtria el joc que els permet mantenir-la esclava, i s'omplen la boca parlant de llibertat i proclamant drets de l'home i dels pobles.

Evoco, encara, l'emoció de Martí i Muntaner en donar a conèixer, durant la guerra de Catalunya, cada una de les seves poesies que, més tard, el Comitè Llibertat agruparia en un volum titulat PASSEN ELS BÀRBARS; Jo recordo les seves llàgrimes quan la nova de l'assassinat de Lluís Companys fou coneguda a Buenos Aires, i, com aquests, altres molts records que em van fent estimar i comprendre cada vegada més aquell home tan senzill, tan bondadós, aureolat de humilitat que amb la seva ploma vibrant, amb la seva fermesa de caràcter, amb el seu patriotisme irreductible i amb la seva fe en l'esdevenidor de Catalunya, no va dacaure un sol moment en la lluita per la seva recuperació com a Nació Lliure i Sobirana.

Jo tinc per a Enric Martí i Muntaner una doble admiració, i li dec un doble reconeixement, com argentí i com a fill de catalans, perquè ha estat ell, amb la seva obra silenciosa però constant i ininterrompuda, un dels homes de la nostra collectivitat que més ha fet pel coneixement i compenetració dels sentiments dels dos pobles, cosa aconseguida en molta part amb les seves magnífiques traduccions de *Martín Fierro*, i *Santos Vega* i altres versos de poetes argentins, com així també la de *Tabaré* i diverses poesies més d'altres poetes americans. Els catalans hem perdut amb la desaparició de Martí i Muntaner no sols un amic sincer, i un poeta valuós, sinó un ferm lluitador i defensor dels drets de Catalunya, exemple per a la joventut actual, i

el lloc del qual costarà d'omplir perquè esperits com el de Martí i Muntaner costen de trobar, sobretot en moments com els que està vivint el món, en què els interessos de les grans potències es sobreposen a qualsevol altre problema de caire social, polític o econòmic, i, per dissort, els qui haurien de tenir cura que els problemes de les nacions petites, i en especial en el cas de Catalunya, homes que es vanaglorien d'haver estat elegits fa més de 18 anys pel poble català per defensar els seus drets, i es posen ells mateixos la corona d'espines del "calvari" de l'exili, pasat en molts casos en luxosos hotels, s'obliden de la missió que els va encomanar el poble, i es distreuen en lluites de capelleta, i es corrompen en concomitàncies servils i perilloses per a l'esdevenidor de Catalunya pensant només que en el "Jo" que porten dintre i en les possibilitats de seguir essent considerats unes personalitats polítiques amb tots els drets adquirits del càrrec que exercien dintre d'un règim i d'un estat de coses que, afortunadament, han estat superades i que els catalans rebutjaran per ineficaces en el mateix moment que Catalunya hagi estat recuperada i el seu poble pugui expressar lliurement la seva voluntat.

En la vida de Martí i Muntaner, en el seu esperit de lluita i sacrifici, que portaren a terres inhòspites de la pampa argentina on visqué 28 anys treballant de sol a sol, en el seu amor a Catalunya, en el seu clam perenne de llibertat i justícia, ha d'aprendre la joventut catalana, i en especial la resident a l'Argentina, un exemple permanent per a la seva actuació.

Córdoba 23-V-54.

Manellic A. Seras.

A U N S A M I C S

No em plauen, amics, el platxeri
ni els cants a l'entorn de la taula,
avui que per totes les venes
la pàtria s'escola. Vosaltres
seguiu cada jorn la conversa,
parleu de les coses nostrades,
de sants, de relíquies... dels mestres
que pinten, que escriuen, que canten,
que honoren la pàtria, —sens dubte—
de quadres, concerts o retaules,
però ningú parla ni piula
ni branda la ploma o l'espasa,
ni lluita com lluiten els homes
al front... ningú crida ni blasma
dels vils que assassinen les dones
i els nins, dels que estupren i maten,
que arrasen ciutats populoses,
assolen alegres contrades,
enfonsen les velles esglésies

i enrunen per sempre la pàtria.
Que el Papa s'indigna? Parleu-ne.
—protestes solemnes del Papa—
Què hi fa que, a l'ensems, beneeixi
cls estris que assolen i maten!
Amics: jo me'n vaig que ja enyoro
la ploma, la terra i l'aixada,
Vosaltres seguiu la conversa,
seguiu-la com sempre, ben plàcida:
si us plau de parlar d'altres coses
que facin encendre les galtes
de qualche malvat que galleja
però que no piula ni parla,
amics, aleshores crideu-me;
seré en esperit amb volsaltres,
cavant del matí fins al vespre,
cantant fins que em mori o que en
[matin.

E. Martí i Muntaner.

P A R L E M B E

NO DIGUIS
CONSEGUIR
MEDIR
PORVENIR
SABOREJAR
SEGUROS (Cia. de)
VENTATJA
HASTA LA VISTA
XISTE
BAILARINA
GEMELOS
BOLSA
ACOMODAT
CAMARER
CUARTEL
CASILLA
CAPITAL
APELLIDO
CIGARRO
VAINA
GEMELOS

DIGUES
ACONSEGUIR
AMIDAR
AVENIR
ASSABORIR
ASSEGUANCES
AVANTATGE
A REVEURE
ACUDIT
BALIARINA
BINOCLES
BORSA
BENESTANT
CAMBRER
CASERNA
CASETA
CABAL
COGNOM
CIGAR
BEINA
BESSONS

TINTORERIA BUIL

DE

A. i J. BUIL



Avda. Olivera 1293 — Mozart 655 — Bs. Aires

CINTA CATALANA

COMANDES a:

"RESSORGIMENT" PERGAMINO 244

GRUP DE JOVENTUT CATALANA

PASCO 58

H. VILA VALLÉS

PICHINCHA 176

FULL del Grup "JOVENTUT CATALANA"

PASCO 58
BUENOS AIRES

ANY II Núm. 7
3er. Trimestre 1954

Cinemascope Ibéric *J. Escobé*

La unitat geogràfica de la Península és un mot d'interès particular d'escamoteig. Políticament, li manquen Portugal, Gibraltar, Catalunya, Galícia i Euscadi, per antonomàsia és el país més endarrerit d'Europa, i no te res d'unitat.

Si no fos que tothom se n'adona massa, seria tanmateix fàcil de probar-ho: La seva exportació és el flamenquisme ridicol i pintoresc. Quant a les seves lleis i ordenacions socials i humanes (que són el segell que distingeix en l'època actual de la història, particularment l'Europa Occidental i Amèrica) allí són dirigides especialment per l'església i el falangisme, i llurs avantatges són totalment desconeguts; la gent humil, la que realment treballa i produeix, viu en la misèria més espantosa; si afegim que en l'ordre moral i espiritual en el país més catòlic del món el pobre —i n'hi ha tants!!— que no té 100 pessetes no pot casar-se, combregar n'hi morir-se, la pobra noia que voldria normalitzar la seva vida conjugal no pot fer-ho en molt cassos per manca d'un drap amb que tapar-se decentment el seu cos, i 100 pessetes per pagar al sacerdot. (Brennan, La Faz actual de España).

Les activitats comercials i industrials (en les quals tant s'han distingit en tots temps Catalunya i Euscadi, d'espirit pràctic i modern dinamisme), els són completament trabades per les reglamentacions centralistes (Madrid) i la negociació imperativa de matèries primes als qui no rediquen les seves indústries a

Castella, per la intromissió fraudulenta i d'exacció dels militars ara; dels polítics d'esquerra o de dreta abans. El seu tràfic marítim i comercial (si bé ara i adés se'n recordin) es quasi nul.

La seva Flota Mercant, (país voltat pel mar) és ridícula i molt inferior a les de Noruega, Panamà, França, Itàlia, Holanda, Japó, Suècia, Canadà, Alemanya Occ., Dinamarca, Grècia i l'Argentina...

No té ni una sola institució bancària, com tampoc agències d'informació comercial i consular que prestin suport al seu esquefit comerç a l'exterior, com les tenen nacions del volum geogràfic de Catalunya, Suïssa, Suècia, Holanda, Dinamarca, Bèlgica, Noruega, per no esmentar d'altres païssos de gran expansió comercial a tot el món. Tampoc no compta amb una sola línia telegràfica a l'exterior, element indispensable per al desenvolupament comercial. Viu la miraculosa vida de solitud i eterna congelació dins la seva pròpia cleda. Direm, de passada, que una sola donació de l'Empresa Ford al govern dels EE. Units per a l'educació, per millorar la pau del món, institucions lliures, i accions humanes, abasta prop de 38 milions de dòlars; molt superior als 1.226 milions de pessetes que comprèn el total de l'exportació comercial espanyola durant els primers onze mesos del 1952.

Malgrat la seva pròpia misèria i depauperació del seu poble —i potser en són els efectes—, no cesen en l'abjecte propòsit de destruir Catalun-



C. E. H. I.

ya com a entitat econòmica "foragitant-ne les indústries vers terres castellanès, han desfet la nostra Banca tradicional i les no menys arrelades activitats marítimes, condemnent a la inactivitat dels nostres ports i aeròdroms comercials, mentre poblen la nostra terra de forasters". La universalitat clàssica del gran port de Barcelona, que arribà a tenir comunicacions marítimes directes amb tots els centres comercials del món, s'ha perdut o es va perdre a poc, a poc —conseqüents en la seva fòbia contra els catalans—, centralitzen les poques matrícules dels vaixells, a Càdiç, Sevilla i algun altre port de menor importància. La decadència dels pobles és palesa en cent aspectes, i aquest és un dels més significatius: Mentre al port de Barcelona l'any 1951 entraren 3280 vaixells i 101.000 passatgers, amb un tràfic total de 2.108.000 de tones, Marsella l'any 1950 fou visitada per 12.495 vaixells, amb un volum de tràfic de 25 milions de tones. Sembla, tanmateix, que al nostre país ja se n'adonen. Llegim que L'Institut Sallarès Pla, de Sabadell, ha obert el seu curs amb una conferència de Pere Villalbí denunciant els estralls dels governants aficionats en qüestions econòmiques i lamentant-se de la desaparició paulatina de l'home d'empresa català, que tant de prestigi havia donat a la nostra terra.

Panorama cultural: Tovar, rector de la Universitat de Salamanca, ha escrit a la "Revista de Barcelona": "nos faltan físicos, hay pocos fisiólogos, en historia y literatura nos limitamos a nuestras actuales fronteras políticas... y aún nos retiramos de las zonas marginales... salvo en química, donde hay algún progreso; la técnica está ausente en las aulas universitarias; en biólogos y naturalistas, el déficit es enorme; y apenas se empieza a estudiar las lenguas modernas y sus culturas"...

A la revista "Victor's" (Girona, abril 1936) escriu el professor Marcel Santaló: "Al qui s'hagi dedicat a l'estudi de les ciències l'haurà sorprès la manca absoluta de "productors" espanyols en llurs diverses branques, especialment en les anome-

nades ciències pures. En els tractats fonamentals de ciències, és raríssim de trobar el nom d'algun "espanyol".

En Matemàtiques, sobretot, amb la multitud de teoremes que ens indiquen el pas per la matèria de les diverses individualitats, l'absència de noms espanyols és veritablement absoluta"... Més endavant afegeix: "En una reforma de segona ensenyança s'arribà a suprimir la Filosofia per als estudiants que es dediquessin a l'estudi de les ciències. Avui portats d'aquesta tendència, la majoria dels nostres científics són homes deformats de tal manera que arriben a la categoria de poder considerar-se'ls anormals dins de la ciència". I afegim nosaltres, és evident que Descartes, Kepler, Pascal, Newton, Leibnitz, Pasteur, Waksman, Ehrlich, Traube, Wasserman, Carl Koller, Widal i Well, Freud, Politzer, Otto Warburg, Fleming i Edison, és ben cert que no parlaven ni parlen el castellà...

Relacions exteriors: Ignorat per totes les nacions més civilitzades del món, en terminar la segona gran guerra mundial, a l'Estat castellà-espanyol li fou rebutjada la seva pretesa intervenció a l'Organització de la UN per setze vots en contra, i igual nombre de vots dels que se'n varen desentendre, els primers son: Costa Rica, Guatemala, Mèxic, Panamà, Uruguai, Austràlia, Rússia blanca, Txecoslovàquia, Dinamarca, Índia, Nova-Celàndia, Noruega, URSS, Polònia, Ucraïna i Iugoslàvia (Maig del 1949). Adoptant una resolució de retirar les representacions diplomàtiques, alguns d'ells trencaren també les relacions comercials, situació que encara dura.

Estat rabiosament totalitari, anti-comunista a ultrança, incapaç d'elevació moral i d'un mínim de tolerància, solament mostra disposició d'amistat envers governs semblants. Derrotats els règims totalitaris, fou ignorada, completament desconejada, la seva col.laboració per aturar el comunisme, tan pertorbador com els règims vençuts. Aquesta vergonyosa situació d'aïllament de l'Estat castellà-espanyol semblaria que tingués la simpatia de tots els comunistes i



SIMILITUDS...

"Els ideals de Sobirania Nacional la veritable base de la germanor, viuen encara avui dia entre el poble Ucranià, que vol veure lliure i independent al seu País dintre d'una gran família de nacions igualment lliures. La idea federativa, però, demostra ésser un fracàs des de el punt de vista polític. Els idealistes ucranians de fa cent anys sostenien el concepte equivocat que tan sols els Tsars russos i la noblesa polaca eren els seus enemics, mentre que els pobles ucranians, polacs i russos, podien arribar a una comprensió solucionant les seves diferències polítiques en forma pacífica.

altres partits d'esquerra que havien fet la guerra civil contra aquell "Pronunciamiento": car no coneixem una sola protesta d'aquets internacionalistes de cleda per la persecució bàrbara i sagnant contra les institucions de cultura, contra la llengua catalana, el seu comerç, la seva indústria, el seu treball, la vida total de Catalunya; com a nació conquistada, sembla que més aviat, i en moltíssims casos obertaments, sentin en el seu subconscient, el mateix goig que el govern que diuen odiar de Madrid.

En el Tractat de l'Atlàntic Nord, signat per totes les nacions de l'Europa Occidental amb Suècia, Noruega, i franca simpatia de la progressiva Finlàndia, Itàlia, Grècia, Turquia, Iugoslàvia a la Mediterrànea, que van teixint les noves institucions de la democràcia universal de caràcter humanitari, científic i cooperatiu d'Unitat i defensa, l'Estat Castellà-espanyol, aquest illot erm i inútil que viu el somni anquilosat de l'Edat Mitjana no hi es admés. No coneixem les nacions amigues d'aquest estat troglodita, apart Portugal, però sabem com pregonen ells mateixos els que són els seus enemics: França, Rússia, Anglaterra, Xina, Mèxic, Uruguai, etcétera.

Bep d'Alòs

Però la revolució del 1917 demostrà als ucranians una realitat ben diferent. Tsars i nobles havien desparegut, mes el poble rus no demostrà cap disposició a reconèixer la independència d'Ucrània. El govern republicà d'Alexandre Kerensky i la dictadura comunista de Lenin-Stalin no dubtaren en tornar esclavitzar a Ucrània, i tan prompte renasqué Polònia, començà aquesta una guerra contra la República Ucraniana. La dura realitat del present ha convençut als ucranians de la necessitat indiscutible de corregir els conceptes dels idealistes de 1846. Saben que l'única solució justa del problema ucranià consisteix no en una federació o confederació amb altres eslaus, sinó amb la independència política total d'Ucrània".

"Parla la llengua dels teus pares i venera-la perquè la parlin els teus fills; complint aquesta missió et faràs digne i respectaràs així mateix els costums del teu país. Això no vol dir que hakis de menysprear els altres idiomes: estudia i parla els que et sien més convenients.

En les teves habituds donaràs preferència a la teva parla, això és, en la família, en els negocis, en les converses amicals. I aquesta preferència no és per a desprestigiar els altres idiomes, sinó perquè, fent-ho així, a més de complir en deure, expressaràs amb més claredat els pensaments i els afectes del cor.

Si despulles el llenguatge de tots aquells mots grollers i de lletja vulgaritat, seràs agradable als qui t'escoltin. La bellesa en el parlar consisteix a saber dir paraules honestes sense intercalar-hi mots denigrants. Guarda't de la blasfèmia i et posaràs en el lloc dels escollits.

Per parlar bé no és necessari cap sacrifici: solament la voluntat et proporcionarà el goig de saber fer ús amb noblesa d'aquest instrument, la llengua, que Déu ha donat als homes per a expressar els més íntims sentiments".

LA PENITENCIA

En Camil relatà aquesta faula:

Un ferotge llop recurrent, famolenc, els camps, va arribar a un prat rodejat per un tancat altíssim de xarxa metàl·lica. Dintre del recinte, pasturaven, tranquiles, les ovelletes.

El llop recorregué l'enreixat per a descobrir alguna malla que per casualitat s'hagués afluixat, però no hi va trobar ni un sol forat. Remoqué la terra amb les potes amb l'intent de fer forat i passar per sota de la xarxa però tots els esforços varen resultar inútils. Provà de saltar el tancat, però ni tan sols pogué arribar a la meitat de la mateixa. Es presentar llavors a la porta del recinte i cridà: "Pau! Pau! Tots som criatures de Déu i tenim el deure de viure d'acord amb les lleis de Déu!"

Les ovelletes s'aproparen, i llavors el llop digué amb veu molt inspirada: "Visca la legalitat; que s'acabi d'una vegada el regne de la violència! Fem una treva". — "Molt bé!" contestaren les ovelletes, "Fem una treva". I retornaren tranquilament a menjar herbetes.

El llop s'estirà davant la porta del recinte, fent bondat, i allí es quedà entretenint-se en cantar alegrement. De tant en tant s'aixecava i anava a mastegar l'herba que hi havia al peu de la xarxa metàl·lica.

"Ui! guaitau això!" —varen dir astorades les ovelles També ell pastura com nosaltres!

"Mai ens havien dit que els llops mengessin herba". "Jo no sóc un llop!, —contesta aquest. "Jo sóc una ovella com vosaltres. Una ovella d'altra raça".

Després explicà que les ovelletes

de totes les races s'havien d'unir, fer causa comú.

"Per què — digué al fi, — Per que no organitzem un FRONT OVI DEMOCRÀTIC"? "Jo acceptaré amb gust i encara que la idea no és meva, no pretenc cap lloc de comandament."

"És hora d'unir-nos per a afrontar l'enemic comú que ens esquila, ens roba la llet i després ens envia a l'escorxadors". — "Que bé que parla", —observaren algunes ovelletes. S'ha de fer causa comuna!"

I s'adheriren al Front Oví Democràtic, i un bon dia varen obrir la porta al llop, que entrà en el clos, i, convertit en dirigent del petit ramat, començà, en nom de la Idea, la depuració de totes les ovelles anti-democràtiques i les primeres en caure entre els seus ullals varen ser, naturalment, les que li varen obrir la porta.

Al final, l'obra de depuració s'acabà i, quan ja no quedà ni una ovella, el llop exclamà trionfalment: "Ja ho veieu, tot el poble unit i d'acord! Ara anem a democratitzar un altre ramat.

Del llibre: "El retorn d'En Camil" del escriptor italià: Giovanni Guareschi.

Feu-vos Cooperador
del Grup
"Joventut Catalana"

COMPENDI DE LA
DOCTRINA CATALANISTA

per ENRIC PRAT DE LA RIBA i P. MUNYANYOLA

La Poesia Catalana fins a la Renaixença

per JOAN FUSTER

Dues publicacions interessantíssimes

de les

«Monografies Bages»

Per a comandes:

JOSEP ESCOLÀ

Av. Luis M. Campos 1331

Buenos Aires



FULL del Grup "JOVENTUT CATALANA"

C. E. H. I.

PASCO 58
BUENOS AIRES

ANY II Núm. 8
4rt. Trimestre 1954

PASSAT DE CATALUNYA

La visita de l'Emperador Haile Selassie d'Etiopía als Estats Units em porta a escarbar els arxius del passat gloriós de Catalunya per trobar que ja en el quinçè segle els catalans d'aquell temps compartiren diversos problemes geogràfics, polítics i comercials amb el vell Imperi Etiop. Un dels més importants fou el lliure pas pel mar Roig dels vaixells mercants de Catalunya que feien cap a Etiopía i l'Índia.

En el segle quinçè el domini del Mediterrà, així com la possessió de les Illes Balears, Sardenya, part de Còrsega, Sicília i Malta, estava a mans de la unió catalano-aragonesa. En 1442 Alfons el Magnànim seu en el tron de Nàpols i fou durant aquest regnat que l'intercanvi comercial i diplomàtic entre Catalunya i Etiopía es féu més actiu.

Segons l'historiador català Rubió, en els seus "Documents", el rei Joan de Catalunya en 1391 sol·licità al seu cosí, el comte de Foix, informació respecte el "misteriós país del Preste Joan" mitjançant un cert monjo franciscà que havia passat alguns anys a Etiopía "de quina terra en son contades coses tan meravelloses".

En 1428 el rei Alfons IV rep a València una delegació diplomàtica del Negus Isaac enviada des d'Etiopía amb "una molt important missió". L'encàrrec del missatger era negociar una al·liança militar i proposar un doble maridatge - el d'Isaac amb la germana del rei Alfons, i el d'una princesa etiop amb l'infant Pere.

Alfons envià dos representants ca-

talans, nomenats Felip de Fajadell i Pere de Bonia, a la cort del Negus amb la resposta. Las ordres del rei foren negociar l'al·liança militar contra Egipte i acceptar la proposta del primer maridatge, però fingir absoluta ignorància respecte l'altre, degut, evidentment, segons anota l'historiador Ferrán Soldevilla, "a la natural repugnància de l'infant d'esposar una princesa negra".

Las relacions entre els dos països següeren i en els següents anys Catalunya envià a Etiopía, de tant en tant, mestres i hàbils artesans en els diferents arts i oficis en els que Catalunya sobressortia des de temps immemorial. Tant, que quan en el 1521 el viatger portuguès Francisco Alvarez visità la cort d'Etiopía, els etiops senyalaren amb orgull els magnífics temples d'Axum com "l'obra dels homes blancs".

Temerosos de possibles al·liances contra llur monopoli comercial, els sultans d'Egipte col·locaren molts obstacles en la ruta dels cristians d'occident que es dirigien a Etiopía i a l'Índia atravesant el mar Roig.

En 1450 es presentà una greu situació que amenaçava convertir-se en una general conflagració. El germà d'Isaac, el Negus Jacob, envià els seus embaixadors a Catalunya a cercar artesans i mercaders. Els missatgers foren rebuts pel rei Alfons, qui, desitjant obrir d'una vegada i per sempre el camí a Etiopía, oferí enviar 150 vaixells contra els sarracens si el Negus atacava Egipte i obstruïa el Nil.

L'història no registra cap altra da-



L'UNICA ACTITUD CATALANA

L'única actitud que podem adoptar els que som catalans és la que més convingui a l'interès de la Pàtria, sense tenir en compte que la mateixa ens pugui reportar sofriments i sacrificis personals.

La Nació Catalana no és lliure; des de fa temps ha deixat d'ésser una nació independent per quedar repartida entre tres Estats: França que ocupa el Rosselló; Castella que ocupa el Principat de Catalunya, la zona catalana d'Aragó, les illes Balears, y la part catalana de València; i, finalment Itàlia que ocupe la zona d'Alguer.

La part ocupada per Castella, ha estat sotmesa a una brutal dominació, realitzada sota el nom d'Espanya, amb l'intent de matar la nacionalitat catalana i de castellanitzar el nostre poble.

Respecta a aquest darrer punt s'ha de saber que tots els governs castellans qui hi ha hagut des que la nostra Pàtria fou ocupada per Castella han seguit practicament la mateixa conducta de dominació nacional.

És un error el creure que només esclavitzaven a la nostra Pàtria els governs reaccionaris i dictatorials; no ha estat així, l'esclavitzaven igualment els anomenats democràtics i populars (Igual conducta han seguit amb Galícia i Euskadi). L'única diferència que hi havia entre ells era que uns prohibien i altres donaven la llibertat: religiosa, política i social; però eren tots iguals quan es referia a la dominació nacional de la nostra

ta o fet important en aquest període de la preponderància catalana al Mediterrà, la qual va ésser definitivament perduda amb la unió de Castella i Aragó i el descobriment d'Amèrica.

J. Ventura Sureda.

Forest Hills, N. Y.

(Traducció d'un article aparegut a la secció "El Lector Escriu", de «The Cristian Science Monitor», del 6 de juny del 1954).

Pàtria. I actualment veiem com els que es titulen representants de la República Espanyola a l'exili i altres caps democràtics espanyols, segueixen la mateixa posició dominadora al no reconèixer la nacionalitat catalana i el seu dret a la independència.

És per tot això que la nostra actitud pot ésser una: la de lluitar contra el que tingui sotmesa a la nostra Pàtria, sigui qui sigui fins aconseguir la seva alliberació.

Aquesta es l'única posició catalana; totes les altres que es puguin adoptar basant-se en distints arguments, no ho són i només oculten baixeses morals.

No es poden acceptar las posicions confuses de certes persones que només tenen per raó la de no voler enfrontar-se amb els dominadors de la nostra Pàtria i evitar, d'aquesta manera, comprometre's.

Totes elles mereixen aquesta resposta: falta de patriotisme; hipocresia i covardia.

Una de les posicions més correntment adoptades per aquestes persones és la de tractar solament de qüestions culturals catalanes.

Ara, quan la Pàtria està sofrint una terrible dominació castellana, el primer que cal fer és combatre aquesta dominació. Tot el demés ve a segon terme.

L'idioma, història, art, folklore, i altres valors culturals són part integrants i fonamentals de la nacionalitat, però per damunt de tot, essent l'anima que dona vida a la Pàtria, està el sentiment nacional, l'anhel d'independència, la voluntat d'ésser catalans; en una paraula: l'esperit català, que és el que ens impulsa a lluitar per alliberar a la Terra quan la veiem esclavitzada. I aquest esperit català és ço fonamental, ja que si ens faltés, tots els valors culturals serien coses buides, àrides i sense vida.

Uns altres adopten la posició d'internacionalistes. Segons ells, les fronteres nacionals són coses ja caduques i passades de moda.

Per ells, pertànyer solament a la

Nació Catalana és de poca importància i propi de gent atrassada. I així eludeixen el deure de lluitar per l'alliberació de la Pàtria i oculten la seva conducta indigna amb l'aparença d'un ideal superior.

Però jo els dic: si realment sou internacionalistes, teniu el deure de lluitar per totes les nacions que sofririen dominació estrangera, i entre aquestes nacions està la Nació Catalana. Però com que ells no volen sacrificar-se per l'ideal, és per això que no lluiten ni per la nostra ni per cap altra nació, i així demostren el que son.

Després vénen aquells que creuen que la solució és col·laborar amb l'enemic amb el fi d'anar treient-li concessions fins arribar un moment que poguem ésser lliures. Aquests són els que diuen que si es vol aconseguir la independència de cop, es fracassarà, que aquesta s'ha d'assolir per etapes.

Es la meva opinió que part de les persones que mantenen aquesta posició creuen de bona fe que el camí per ells presentat és el millor per l'alliberació nacional.

Aquesta posició és completament equivocada, puix que no hem de creure tan estúpids als dominadors de la Nació Catalana fins el punt que ens permetin anar independitzar-nos, i així veiem que fins als nostres dies no s'ha aconseguit pràcticament cap avantatge nacional.

I respecta als que diuen que no hem d'intentar d'aconseguir la independència de cop perquè fracassarem, hem de dir-los que tenen poca confiança en si mateixos i massa temor a l'enemic. Alguns ens contestaran que el poble no lluitarà per la independència, perquè li manca formació nacional i que hem de formar-lo de mica en mica.

Això és una altra equivocació i, a la vegada, és tenir un concepte molt baix de la moral del nostre poble al pensar que no és convenient dirli les coses tal com són, explicar-li de cop com es troba realment la nostra Pàtria per evitar que, en vista dels sacrificis que seran necessaris per alliberar-la, agafi por i abandoni la qüestió nacional.

El nostre poble ha donat, en el transcurs de la història, repetides proves de que no és covard i que la presència de la lluita i el sacrifici no el fa canviar de camí quan comprèn que lluita per una causa justa. I no és de les causes més justes la de lluitar per alliberar a la Pàtria? És per això que hem de confiar plenament que ben punt el poble estigui assabentat de quina és realment la nostra situació nacional, lluitarà amb cor i ànima per la independència Pàtria.

El no parlar clar és una gran equivocació, puix que hem de partir de la base que la independència només s'aconseguirà lluitant amb totes les forces nostres, i això tan sols serà possible si el poble està ben format nacionalment.

I com podem esperar que el poble es formi bé nacionalment i lluiti per la independència si no se li diu, la veritat, si no sap que la Pàtria està ocupada per Castella?

En comptes de dir-li les coses tal com són s'utilitzen jocs de paraules que a la fi ja no sap si la Pàtria està o no esclavitzada, si la nostra Pàtria és tan sols la Nació Catalana o si també ho és Espanya, en fi, es crea un confusionisme tan gran que fa perdre la visió clara del camí a seguir i és per això que quan arriben els moments trascendentals de la nostra història, gran part del poble no és comporta com convindria a l'interès nacional.

Una prova la tenim en els fets del 6 d'octubre del 1934.

Aleshores, per obeir les ordres dels dirigents polítics i sindicalistes estrangers i de catalans desnacionalitzats, la massa obrera de Catalunya no es va llençar a lluitar per la independència nacional, i no fou perquè fossin anticatalans o covards sinó perquè ignoraven la realitat nacional i només coneixien clarament la qüestió social i política i es comportaren com ells creien que era just.

Una altra prova la tenim en la guerra civil dels anys 1936-39, en la que el poble català es llençà a lluitar per allò que comprenia d'una manera clara i real, i fou per això que la major part ho féu per la qüestió política i social, i no per l'allibera-

ció nacional, perquè com s'ha dit abans, desconeixien la veritat.

I ja podem estar segurs que si el poble hagués sabut que la Pàtria estava sotmesa per Castella, hauria lluitat amb totes les seves forces per alliberar-la, sense espantar-li la lluita i la mort, com ho demostrà en la guerra quan es sacrificà per allò que ell considerava una causa justa.

És per tot això que s'ha de parlar clar i dir les veritats tal com siguin, sense por que s'espanti la gent. La persona que fuig, perquè se li diu que la seva terra està ocupada per una Nació estrangera i que és necessari lluitar per alliberar-la, és un covard i amb aquestes persones mai no es farà res, perquè només destorben.

Però confiem en el poble, allí està la salvació de la Pàtria; és d'allí d'on han sortit sempre els herois que han lluitat i s'han sacrificat quan se'ls ha presentat una causa justa, un ideal bo; i ara més que mai ho farà quan és una causa tan justa com la de salvar la Nació Catalana.

No esperem que l'acció vingui dels pedants i falsos patriotes que parlen i parlen, però que mai fan res del que s'ha de fer, per la senzilla raó que no senten el que diuen, ja que només els mou l'ambició personal de destacar-se i d'assegurar-se, pel dia de demà, un càrrec en els organismes nacionals per viure d'ells.

I als que diuen que fracassarem si volem aconseguir la independència de cop, hem de dir-los que van errats en creure que els castellans siguin tan forts. El que ha succeït és que, degut a què són molt audaçs i sense escrúpols, no han reparat en mitjans fins aconseguir sotmetre Galícia, Catalunya i Euzkadi, i acompanyat pel règim de terror i dominació que han establert, s'ha considerat d'una manera exagerada la seva força al mateix temps que s'ha disminuït el concepte de la pròpia.

Mirem tan sols on està la major potencialitat econòmica del mal anomenat Estat espanyol i veurem que està precisament en les nacions sotmeses. I si estan sotmeses, és perquè aquestes no s'han donat compte de la seva pròpia força i que unit-se, Castella no podria dominar-les.

A tots els col·laboracionistes els recordarem algunes de les mostres de la conducta que ha tingut Castella envers la nostra Pàtria:

La Confederació Catalano-Aragonesa (en la qual la Nació Catalana era la part fonamental) i Castella s'uniren en condicions d'igualtat; comproment-se mútuament a respectar llurs llibertats. Pacte que mai no va complir Castella, com ho demostrà amb la seva conducta posterior.

Fou Castella la que impulsada per l'egoisme i l'ambició d'ocupar-la ella sola, exclougué Catalunya de la conquesta i colonització d'Amèrica, malgrat que va contribuir poderosament al seu descobriment. I com a conseqüència d'aquest fet és que no hi ha països americans que siguin fills nostres i que parlin el català.

Tembé els demanarem que no oblidin que fou Castella la culpable de la Guerra dels Segaders que tanta sang catalana costà i que tingué per resultat el lliurament que els castellans feren a França del Rosselló.

I completa la seva obra dominadora ocupant militarment la nostra Pàtria en el transcurs de la Guerra de Successió. D'aquesta manera perdem la pròpia independència nacional i un altre tros de la terra: la zona d'Alguer, que passava a mans estranyes.

Quedava desfeta aquella gloriosa confederació d'estats mediterranis (Sicília, Sardenya, Nàpols i la Nostre Pàtria) que havia donat al món l'exemple de la seva organització i justícia, i que era fruit de segles de lluites i sacrificis de la Nació Catalana.

I els Catalans davant d'aquesta conducta castellana ignominiosa respongueren amb un sentit de concòr-

dia a l'intentar recuperar la llibertat perduda seguint un camí pacífic, d'entesa; confiant amb les seves justes reclamacions i amb la humanitat dels castellans; doncs bé, aquest respongueren a la noble actitud catalana burlant-se de les seves peticions, traint tots els seus compromisos i mantenint la seva dominació.

Fou així que en 1873 quan els catalans anaven a proclamar l'Estat Català, no ho feren per accedir a una

petició dels capdavaners del federalisme: Figueres i Pi i Margall, que demanaren que en desistissin de moment per tal que tingués bon èxit la política federal que desentrotllava el "govern espanyol". El resultat fou que se perdé tot, puix després es prosseguia de nou la política de dominació castellana.

I encara donarem una prova més de les tantes que hi ha: Quan es treballava per enderrocar la monarquia, els castellans sols tingueren la col·laboració dels catalans quan es comprometeren (en el pacte de San Sebastià) a donar una solució justa al problema català i acceptar el que decidís el poble català quan aquest fos consultat.

La resposta va ésser que a l'implantar-se la República Espanyola de 1931 ja es manifestà l'esperit que els guiava en la Constitució que es creà, en la qual es prohibia que les "regions" es poguessin unir entre si.

Això es féu per impedir que es poguessin unir els països integrants de la Nació Catalana (i també els països integrants d'Euzkadi).

I al ser consultat el poble català de si volia o no l'estatut d'autonomia, aquest ho afirmà amb un triomf indiscutible en el plebiscit que s'efectuà. Després modificaren l'estatut, el reduïren a una insignificància i, a més, retardaren la seva implantació.

Amb els exemples que s'han citat respecte la conducta castellana envers la Nació Catalana, ja ens podem donar una idea del que es pot esperar d'ells.

Hem vist com han traït, sotmes i escarnit a la nostra Pàtria. Igualment hem vist també que quan necessiten

la col·laboració catalana prometen re-soldre amb justícia la nostra qüestió nacional, pero després que ja han conseguit el seu objectiu prossegueixen amb la mateixa conducta de dominació.

Davant d'aquesta ignomínia sols podem respondre amb dignitat i amb plena consciència del nostre deure nacional. El nostre honor i amor a la Pàtria ens marquen clarament el camí a seguir: **Lluïar inconsablement fins aconseguir l'alliberació de la Nació Catalana.**

És indigne d'ésser catalans el posar-nos en pla de pidolaires davant del dominador de la nostra Pàtria, demanant-li que ens concedeixi autorització per poder fer tal o tal cosa; quan ha estat ell el que ens ha sotmés i arrabassat la nostra llibertat.

S'ha d'acabar d'una vegada per sempre amb les actituds covardes, que no són pròpies d'una terra tan gloriosa com és la nostra, i hem d'imposar la conducta que ens marca el nostre patriotisme i honor català.

No s'ha de col·laborar amb l'enemic, se l'ha de combatre.

I els castellans que vulguin tractar amb nosaltres han de reconèixer abans de tot que Castella, fins ara, ha seguit una política de dominació i que ells es comprometen a acceptar sense discussió la independència de la Nació Catalana. Si no ho fan així, malgrat les raons que puguin donar, la veritat serà que persisteixen a voler dominar-nos i, per tant, els haurem de seguir considerant enemics de Catalunya.

Antoni Cardona-Roca.
Olivos, 25-2-54.

ELECTRICITAT

Gentilesa

F. Boix i Bel



NAZCA 2402

T. E. 50 - 5303